

دستورالعمل نحوه تبلیغ و آگهی‌های دارویی و مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی و امور پزشکی (موضوع بند ب ماده ۳ از فصل دوم قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۳/۱/۲۵)

تعاریف

۱- منظور از مواد دارویی، خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی کلیه مواردی است که مشمول قانون مربوط به مواد دارویی، خوراکی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی و امور پزشکی مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحیه‌های بعدی آن می‌شوند.

۲- منظور از تبلیغ یا آگهی، انتشار هر گونه اطلاعاتی است که از طریق رسانه‌های عمومی و خصوصی دیداری و شنیداری از قبیل رادیو، تلویزیون، شبکه‌های ماهواره‌ای، مطبوعات، سینما، اینترنت، اینترانت، شبکه‌های صوتی تصویری سازمانی و تولیدات چاپی مانند برگه‌های کاتالوگ، بروشور، دفترچه‌های راهنما، بسته‌بندی، برچسب، کارت ویزیت و نیز بیلبورد، نمایشگاه، اسلاید، بانک‌های اطلاعاتی و نظایر آن‌ها برای معرفی مواد، کالاها و خدمات مشمول این دستورالعمل صورت می‌گیرد.

فصل اول- تبلیغ دارو و مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده ۱- منحصراً تبلیغات محصولاتی مجاز است که اشخاص و یا مؤسسات مربوطه قبلاً پروانه تأسیس، بهره‌برداری، ساخت یا مجوز ورود و توزیع محصول موضوع آگهی را از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر جوامع ذیربط اخذ نموده باشند.

ماده ۲- تبلیغ داروها و نیز ذکر خواص درمانی و تبلیغات مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در رسانه‌های عمومی ممنوع است.

تبصره ۱- آگهی و تبلیغات داروها خواص درمانی مورد تأیید وزارت بهداشت در صورتی که صرفاً برای صاحبان حرف پزشکی و مؤسسات مربوطه قابل استفاده باشد بلامانع است.

تبصره ۲- چنانچه پروانه ساخت یا مجوز واردات این موارد شرایط خاصی درج شده باشد باید در تبلیغات آن فرآورده تصریح شود.

ماده ۳- درجه هر نوع آگهی برای تجویز یا فروش داروها، از طریق تعیین پورسانت یا تعیین جایزه جهت تشویق به تجویز یا خرید یا روش‌های مشابه ممنوع است.

ماده ۴- ضوابط مربوط به تغذیه شیرمادر مندرج در دستورالعمل ماده ۲ قانون ترویج تغذیه با شیرمادر لازم الاجراست.

ماده ۵- استفاده از آرم و تأییدیه‌های مؤسسات استاندارد داخلی و خارجی مورد تأیید سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی که صرفاً تأیید کننده محصول بوده و جنبه اطلاع رسانی داشته باشد، بلامانع است.

تبصره- تبلیغ آن دسته از مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی که استاندارد آن‌ها اجباری اعلام شده، علاوه بر سایر مدارک، منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد کالا و تحقیقات صنعتی است.

فصل دوم- تبلیغ امور پزشکی

ماده ۶- کلیه صاحبان حرف پزشکی و وابسته پزشکی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات پزشکی پس از اخذ پروانه های لازم برای تبلیغات موظف به رعایت ماده ۱۲ آیین‌نامه تأسیس و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانون‌های آگهی و تبلیغاتی و اخذ مجوز کتبی از سازمان نظام پزشکی هستند.

ماده ۷- اعضای سازمان در آگهی الزاماً می‌بایست نام و نام خانوادگی، شماره نظام پزشکی، آخرین مدرک تحصیلی براساس عنوان مندرج در پروانه مطب و نشانی مطب یا دفتر کار خود را قید نمایند. همچنین اعضای سازمان به اختیار و انتخاب خود می‌توانند درجه دانشگاهی تلفن ثابت، ایمیل و نشانی الکترونیک، ساعات و ایام پذیرایی بیماران و بیمه‌های طرف قرارداد را در آگهی خود درج نمایند.

ماده ۸- پزشکان و دندانپزشکان عمومی ضمن قید عناوین موجود در پروانه مطب می‌توانند سه رشته مصوب طبابت مورد علاقه خود را بدون ذکر نام تخصص در آگهی نام ببرند. کسانی که در یک رشته تخصصی مدرک اخذ نموده‌اند می‌توانند دو شاخه فرعی رشته تخصصی خود را بدون ذکر کلمه فوق تخصص در آگهی بیاورند. تبصره: درج عناوین تخصصی غیربالینی در تبلیغات مطبها و دفاتر کار مجاز نیست.

ماده ۹- مؤسسات پزشکی و وابسته پزشکی در آگهی الزاماً می‌باید نام مؤسسه، شماره مجوز، نشانی و تلفن ثابت را درج نمایند. همچنین درج سایر عناوین مندرج در پروانه مؤسسه، نشانه (در صورتی که نشانه ثبت رسمی شده باشد) شرح خدمات مجاز، دورنگار، ایمیل، نشانی الکترونیک، بیمه‌های طرف قرارداد، ساعات فعالیت، نام سازمان یا نهادی که مؤسسه به آن وابستگی دارد و نام سازمان صادرکننده مجوز در آگهی مؤسسات بلامانع است.

ماده ۱۰- هیچ فرد یا مؤسسه پزشکی نمی‌تواند خدماتی که قابلیت ارائه آن را در مطب یا مؤسسه خود ندارد، آگهی و تبلیغ نماید.

ماده ۱۱- درج هرگونه تبلیغات گمراه‌کننده ممنوع می‌باشد و مرجع تشخیص آن هیئت مدیره نظام پزشکی محل می‌باشد.

ماده ۱۲- استفاده تبلیغاتی از صحنه‌هایی که مضر سلامت و بهداشت و فرهنگ عمومی جامعه است و به نوعی مروج آن‌هاست ممنوع است و رعایت ماده ۱۲ آیین‌نامه تأسیس و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانون‌های آگهی و تبلیغاتی، الزامی است.

ماده ۱۳- کلیه قوانین و مقررات عمومی مربوط به تبلیغات در کشور در صورتی که مغایر با مفاد این دستورالعمل نباشند لازم‌الاجرا می‌باشد.

- ماده ۱۴- متقاضیان تبلیغات تجهیزات و مواد و خدمات موضوع این دستورالعمل موظفند با رعایت ماده ۱۲ آیین‌نامه تأسیس و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانون‌های آگهی و تبلیغاتی قبل از انتشار تبلیغات در مطبوعات و دیگر رسانه‌های عمومی مجوز کتبی تبلیغات از سازمان پزشکی کسب نمایند.
- تبصره- سازمان نظام پزشکی موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از زمان تکمیل مدارک و اعلام نظریه کارشناسی نسبت به بررسی و صدور مجوز اقدام نماید.
- ماده ۱۵- به منظور هماهنگی و برنامه‌ریزی اجرای مطلوب این دستورالعمل و صدور مجوز تبلیغات کمیسیونی با ترکیب زیر در سازمان مرکزی نظام پزشکی تشکیل می‌گردد:
- ۱- معاونت نظارت و برنامه‌ریزی به عنوان رئیس کمیسیون یا نماینده تام‌الاختیار
 - ۲- معاون ارضامی یا نماینده تام‌الاختیار وی
 - ۳- سه نفر کارشناس به انتخاب رئیس کل سازمان
 - ۴- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - ۵- یک نفر به عنوان تام‌الاختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 - ۶- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی
 - ۷- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار شهرداری
- ماده ۱۶- سازمان نظام پزشکی می‌تواند با تصویب شورای عالی، اختیار و مسئولیت صدور مجوز را به مراکز استان‌ها یا شهرستان‌ها تفویض نماید. در این صورت در هر شهرستان کمیسیونی شامل افراد زیر تشکیل می‌گردد:
- ۱- رئیس هیئت مدیره یا یکی از معاونین به عنوان رئیس کمیسیون
 - ۲- چهار نفر به پیشنهاد رییس و تصویب هیئت مدیره نظام پزشکی شهرستان
 - ۳- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار دانشگاه علوم پزشکی ذیربط
 - ۴- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار اداره کل ارشاد استان یا اداره ارشاد شهرستان
 - ۵- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار مرکز صدا و سیما استان یا شهرستان
 - ۶- یک نفر به عنوان نماینده تام‌الاختیار شهرداری
- ماده ۱۷- در مواردی که متقاضی آگهی، به عدم صدور مجوز آگهی معترض باشد موضوع توسط هیأت مدیره سازمان نظام پزشکی محل بررسی و اتخاذ تصمیم خواهد گردید.
- تبصره- در صورت گذشت بیش از ۱۵ روز از تکمیل پرونده متقاضیان تبلیغات و عدم پاسخگویی کمیسیون مربوطه در سازمان نظام پزشکی محل متقاضی می‌تواند شکایت خود را به رئیس کل ارایه داده و تصمیم رئیس کل لازم‌الاجرا می‌باشد.
- ماده ۱۸- اعتبار مجوزهای موضوع این دستورالعمل تا ۶ ماه می‌باشد. بدیهی است هر زمان که یکی از شرایط لازم برای تبلیغات منقضی گردد، اعتبار مجوز در مورد نظر نیز پایان می‌یابد.
- ماده ۱۹- تعرفه بررسی و صدور مجوز تبلیغات موضوع این دستورالعمل سالانه توسط شورای عالی نظام پزشکی تعیین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۲۰- کلیه متخلفان از این دستورالعمل اعم از متقاضیان تبلیغات، رسانه‌ها و چاپخانه‌ها در مراجع قضایی و انتظامی ذیصلاح با شکایت سازمان نظام پزشکی محل تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ماده ۲۱- تمام و یا آن قسمت از آیین‌نامه‌هایی که مغایر با این دستورالعمل است ملغی می‌باشد و آیین‌نامه‌ها و ضوابط قبلی که با این مقررات مغایرت نداشته باشد به قوت خود باقی است.

این آیین‌نامه مشتمل بر ۲۱ ماده و ۵ تبصره توسط شورای عالی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران به تصویب رسیده و در تاریخ‌های ۱۳۸۷/۴/۱ و ۱۳۸۷/۳/۴ مورد اصلاحاتی قرار گرفته است و از زمان ابلاغ لازم الاجراست

<http://darman.tums.ac.ir>

معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران

نظارت بر مراکز درمان سرپایی